

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کلیات طرح آموزشی حفظ
موضوعی قرآن کریم (سطح ۱)

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

آنچه می‌توانید قرآن بفوانید (سوره مبارکه مزمل/آیه ۲۰)

* حفظ آیات نورانی قرآن کریم از سرآغاز نزول این کتاب آسمانی، همواره مورد تأکید، تأیید و اهتمام حضرت ختمی مرتبت محمد بن عبدالله (صلی الله علیه و آله) بود و با عنایات ایشان، مورد توجه و اشتیاق مسلمانان صدر اسلام نیز قرار گرفت. آن حضرت در روایتی والا فرمودند:

«مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ عَنْ حَفْظِهِ ثُمَّ ظَنَّ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَغْفِرُهُ فَهُوَ مِمَّنْ اسْتَهْزَأَ بِآيَاتِ اللَّهِ»^۱

هر کس قرآن را از حفظ تلاوت کند و سپس گمان برد که خداوند متعال او را نمی‌آمرزد، از کسانی است که آیات خدا را به تمسخر گرفته است.

در ایران اسلامی نیز حفظ قرآن پیشینه‌ای دیرینه دارد و در دهه‌های اخیر و به برکت پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، در میان عموم مردم و به ویژه جوانان جایگاهی ویژه یافته است. شاهد این سخن خردسالان، نوجوانان و جوانان پرشماری هستند که به عنوان «حافظان قرآن کریم» در جای جای این کشور درخسیده‌اند و با حضور در محافل نورانی قرآن در داخل و خارج کشور، موجب آبروی هرچه بیشتر شیعه و کشور اسلامی ایران شده‌اند. اما در بحث حفظ موضوعی از قرآن کریم شیوه و روشی جدید است که در چند سال اخیر در کشور مطرح شده است. اما آنگونه که انتظار می‌رود طرح حفظ موضوعی همانند طرح حفظ ترتیبی قرآن کریم هنوز در جامعه جایگاه خود را پیدا نکرده است. امید است با طرح پیش رو و سایر طرحها و کتاب‌هایی که در حوزه حفظ موضوعی به رشته تحریر در می‌آید، شاهد رشد و گسترش روز افیزون طرح حفظ موضوعی در سطح کشور باشیم.

* تعریف کلیدواژه‌ها

تعریف حفظ موضوعی: « حفظ منسجم و هدفمند از آیات و عباراتی که پیرامون یک موضوع از قرآن کریم باشد».

* اهداف:

الف) اهداف کلی:

(۱) ایجاد علاقه و انس با قرآن کریم در بین مخاطبین

(۲) زمینه‌سازی جهت ایجاد انگیزه برای حفظ ترتیبی قرآن کریم در بین مخاطبین

ب) اهداف رفتاری:

(۱) توانایی حفظ موضوعی از ۱۳ موضوع کلی و ۴۰۰ موضوع جزئی

* چکیده طرح:

بر اساس این طرح پس از تبلیغات، ثبت نام، سطح بندی و کلاسبندی مخاطبان - به تفکیک جنسیت، سطح تحصیلات و محدوده سنی - کلاسهای آموزشی در ۱۶ جلسه در مراکز آموزشی پیش بینی شده برگزار شده و مخاطبان، توانایی حفظ ۱۳ موضوع کلی و ۴۰۰ موضوع جزئی از قرآن کریم را کسب خواهند کرد.

مشخصات کلی دوره:

- ۱ - نام دوره: آموزش حفظ موضوعی (سطح ۱)
- ۲ - مدت دوره: ۳۲ ساعت آموزشی (شامل ۱۶ جلسه آموزشی).
- ۳ - شکل اجرای دوره: به صورت حضوری، ترجیحاً دو جلسه در هفته (افراد مستعد می‌توانند به صورت خودآموز درس را فرا گرفته و تنها در آزمون‌های مربوطه شرکت نمایند).
- نکته: به دلیل نیاز به کارورزی بیشتر در دوره فوق بهتر است دو جلسه در هفته در نظر گرفته شود.
- ۴ - مقطع زمانی: تمامی فصول سال.
- ۵ - پیش نیاز: توانایی خواندن و قرائت قرآن
- ۶ - گستره طرح: سراسر کشور.
- ۷ - ممل تشکیل دوره: تمامی اماکنی که امکان تشکیل دوره‌ها در آنجا وجود داشته باشد. (اولویت با مراکز فرهنگی و مذهبی است).
- ۸ - ممتوای آموزشی دوره: متناسب موضوعات مندرج در ضمیمه طرح
- ۹ - مجری دوره: تمامی مؤسسات قرآنی مردمی و یا دستگاههای دولتی.
- ۱۰ - گروههای هدف: تمامی علاقمندان به قرآن کریم که قصد حفظ آیات به صورت موضوعی را داشته باشند
- ۱۱ - تعداد متعلمان در هر کلاس: حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۵ نفر.
- ۱۲ - ارزش آموزشی: کسب نمره قبولی در این دوره به عنوان «۳۲ ساعت آموزش» محسوب گردیده، به قبولشدگان از سوی دستگاه برگزار کننده گواهی پایان دوره اعطاء خواهد شد.

* شرایط شرکت کنندگان:

- ۱- توانایی روخوانی قرآن کریم (در صورت امکان دارا بودن گواهینامه قرائت قرآن کریم (سطح ۱) (روخوانی) تذکر: حتی المقدور سعی شود محدوده سنّی هر کلاس به هم نزدیک بوده و مخاطبان هر کلاس با یکدیگر اختلاف سنّی زیادی نداشته باشند.
- ۲- تعهد به تمرین، تکرار و حضور فعال و منظم در کلاس.
- ۳- تعداد شرکت کنندگان در این دوره حداقل ۱۵ نفر و حداکثر ۲۵ نفر در هر دوره می‌باشد که می‌بایستی حتماً به تفکیک برادران و خواهران و در دو رده سنی (بالا و پایین ۱۵ سال) انجام پذیرد.
- ۴- مدارک لازم جهت ثبت نام: ● تکمیل فرم ثبت نام. ● یک قطعه عکس ۴×۳.

شرایط مربی:

آن دسته از مربیانی که مدرک تربیت معلم دوره حفظ مربوط به سازمان تبلیغات اسلامی، معاونت قرآن و عترت وزارت ارشاد و یا سازمان اوقاف و امور خیریه و سایر مراکز معتبر را داشته باشند

منبع آموزشی:

بر اساس کتب آموزشی موجود در زمینه حفظ موضوعی که سرفصلهای درس را پوشش دهد^۱.

^۱ از جمله کتابهای درسنامه حفظ موضوعی حسین تقی پور(انتشارات تلاوت)، درسنامه حفظ موضوعی حسین افتخاریان (انتشارات تلاوت)، درسنامه حفظ موضوعی حاج ابوالقاسم (انتشارات اوقاف)

* جدول بودجه‌بندی دروس :

جداول بودجه‌بندی دروس با توجه به تقسیم ساعات آموزشی به دو بخش تدریس، کارورزی فردی و جمعی تقسیم می شود که نیمی از زمان کلاس به تدریس درس جدید و نیمی دیگر به تثبیت و کارورزی دروس قبل اختصاص می یابد و هر جلسه شامل سرفصل‌های زیر است:

شماره جلسه	موضوع درس
جلسه اول	خدا در قرآن
جلسه دوم	معاد در قرآن
جلسه سوم	پیامبران در قرآن
جلسه چهارم	انسان در قرآن
جلسه پنجم	دنیا در قرآن
جلسه ششم	قرآن در قرآن
جلسه هفتم	تقوا در دنیا
جلسه هشتم	ویژگیهای مومنان در قرآن
جلسه نهم	ویژگیهای مومنان در قرآن
جلسه دهم	سنتهای الهی در قرآن
جلسه یازدهم	دعا و آداب آن در قرآن
جلسه دوازدهم	اخلاق و تربیت در قرآن
جلسه سیزدهم	اخلاق و تربیت در قرآن
جلسه چهاردهم	دشمن و شیطان شناسی در قرآن
جلسه پانزدهم	گفتگوهای قرآنی
جلسه شانزدهم	تداعی و رفع اشکال